

Faanyag-nyilvántartás a XXI. században

Vonalkódos terméknyilvántartás az erdőgazdálkodásban

Napjainkban, amikor az informatika áttörő erejű forradalmát éljük, és már a mindennapjainkban is segítik életünket és munkánkat ennek a fejlődésnek az eredményei, egy kívülállót bizonyára alaposan meglepne, hogy kerületvezető erdészeinknek milyen mennyiségű manuális adatfeldolgozási és kiértékelési munkát kell (nagy részben a tő mellett) elvégezni.

Az elmúlt 8-10 év alatt jelentősen megváltozott az erdők tulajdonosi és ehhez kapcsolódóan kezelési szerkezete is. A tulajdonosok számára a hatékonyság, és költségtakarékosság vált elsődleges szemponttá. Ezeknek az elvárásoknak a terepi munka során csak úgy lehet megfelelni, hogy az ésszerű korlátokon belül, a lehető legkorszerűbb megoldásokat alkalmazzuk. A felmerülő komoly feladat megoldásához a **NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Rt.**, mint állami tulajdonú erdők kezelője a **Vonalkód Rendszerház Kft.-t** (VRH Kft.) kereste meg fejlesztő partnerként.

Miért kell a rönkre vonalkód?

A kezdeti célkitűzésünk kiindulási pontja az volt, hogy az erdőben keletkező és általában ott is raktározott igen értékes termékeinkről rendelkezni egyedi adatokkal (A későbbiekben minden termékünkéről, és minden készletezési helyről akartunk ilyen módon „tudni”).

Az egyedi azonosítás segíthet:

- az értékesítésben (a vevő pontosan azt kapja, amit kér),
- a faanyag útjának nyomon követésében (lopások gátja),

– a reklamációk szabatos kivizsgálásában,

– növeli a technológiai rendet (ISO 9002)

– a faanyag eredetének igazolásában (FSC, PEFC)

– a raktár ellenőrzésekben (pontosítás, gyorsítás)

– a fafeldolgozásban maga után vonhatja a veszteségek csökkentését, segít a rönkosztályozásban.

Amikor azonban megjelöltük egy számozósítóval az értékes rönköt, megjelent az ehhez kapcsolódó óriási adminisztrációs feladat a raktárkönyv vezetésében, a kiadások bizonylatainál, és a termék könyvelésében. Természetesen az óriási többletfeladat több hibával is terhelt, elsősorban a többszörös adatbevitel miatt. Ezért ki kellett alakítani **egy komplex készletnyilvántartó rendszert, digitális terepi adatrögzítővel és szoftverekkel, rönkjelölő rendszerrel. A rendszer neve:**

„HARKÁLY” VONALKÓDOS KÉSZLETNYILVÁNTARTÁS

A rendszer jellemzői:

– A rendszer nem számítógépes szakembereknek készült, így a program egyszerű, felhasználóbarát, rugalmasan tovább fejleszthető, nem eszközfüggő,

– a terepi adatgyűjtő, nyomtató bírja az időjárási szélsőségeket, kezelése könnyű,

– a vonalkódot hordozó műanyag címke anyaga, rögzítése szintén időtálló, felhelyezése a rönkre egyszerű, az eddigi gyakorlathoz hasonló,

– a terepen könnyen gyorsan előállítható bármilyen bizonylat,

– az adatok felvitele után automatikus a közbözés valamennyi választékra,

– a raktári adatok a könyvelési programoknak átadhatóak (egyszeres adatbevitel).

Hol térülhet meg, és mikor egy ilyen nagy informatikai beruházás?

A kérdésre kissé nehéz a válasz, hiszen a szkeptikusok ilyenkor azt gondolják: „Valahogy eddig is megvoltunk, ha egy kicsit döcögött is a szekér”. Mégis van néhány azonnal jelentkező kézzel fogható eredmény, költségmegtakarítás, emellett pedig rendkívül sok közvetetten jelentkező pozitív hatást is gyakorol a rendszer bevezetése a gazdálkodásra.

Az első hatás az erdész munkaidejében jelentkezik, hiszen más, a készletkezelés adminisztratív feladatainál esetlegesen fontosabb szakmai munkákra szabadul fel idő. Ez mérhető, eddigi tapasztalataink szerint **havi mintegy 30 munkaórát** jelent egy vágásokkal megfelelően terhelt erdész esetében. De felszabadul idő a faanyagkönyvelésben is a korábbi manuális adatbevitel elmaradása miatt. Ez havi **8-10 munkaórát** eredményezhet. Mindennek az a következménye, hogy ezek a fennmaradt idők tartalmas szakmai munka elvégzésére fordíthatók! Természetesen ezenkívül rengeteg **közvetett eredménnyel** is jár:

– Növekszik a készletnyilvántartás pontossága,

– a készlet naprakész ismerete értékesítési előnyökkel járhat,

– gyors, pontos kiadás, bizonylatolás,

– azonnali készletkontroll bármely felhasználó számára,

– reklamációk, lopások kivizsgálása,

– faanyag-eredet tanúsításban a származás precíz igazolása,

– rönkosztályozás, lehetőséget ad a veszteségek minimalizálására a fafeldolgozásban.

2001. január 1-től a **NYÍRERDŐ Rt. Nyírlugosi Erdészeti** valamennyi kerületében vonalkódos felvétellel történik a rönk és kivágás azonosítása. Az új rendszer bevezetését a kezdeti nehézségek ellenére valamennyi erdészünk szívesen fogadta, hiszen az adminisztrációs

KÖZPONT:

1034 Budapest, Szőlő u. 8,
Tel.: (1) 436-7575, Fax: (1) 436-7555

KIRENDELTSÉGEK:

4029 Debrecen, Cegléd u. 11.,
Tel./fax: (52) 452-142
9700 Szombathely, Söptei út 10.,
Tel.: (94) 510-657, Fax: (94) 510-658

munka terén (a fent elmondottak miatt) jelentős könnyebbéget jelent. Bármilyen szoftver probléma könnyen kikerülhető volt, hiszen a sorszámot is tartalmazó vonalkóddal az egyedi felvételezés az eddig megszokott módon is történhetett, így biztonságot adott. Ilyen jellegű szoftver probléma szerencsére nem fordult elő.

A rendszer további fejlesztésére is határozott elképzeléseink vannak. Az informatikusok megvalósíthatónak tartják azt az igényt, miszerint a terepi adatgyűjtő a faállományok élő fakészletének meghatározásánál is eredményesen alkalmazható lenne, sőt telefonos kapcsolat segítségével az adatok tetszés szerinti időpontban továbbíthatók akár a NYÍRERDŐ Rt. központi rendszeréhez.

Elmondható, hogy a rendszer működik, fejlesztési stádiuma megfelel eddigi céljainknak. Jelenleg a többi csoportosan közbözőndő választékokra is kiterjedő szoftverfejlesztés van folyamatban.

2002. évben megkezdjük a **NYÍRERDŐ Rt. Baktalórántházi Erdészeti-**nek felszerelését a szükséges technikai eszközökkel és a betanítás után, már idén elkezdődött a rendszer üzemszerű használata ebben az erdészetben is. Ezzel egy időben a **Vonalkód Rendszerház Kft. megkezdte a rendszer kereskedelmi forgalmazását.**

Ez a dokumentum az Európai Közöség pénzügyi támogatásával készült. A benne foglalt nézetek a Vonalkód Rendszerház Kft. nézetei, és ezért semmiképpen sem tekinthetők az Európai Közöség hivatalos állásfoglalásának.

